

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Стратегії менеджменту

(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до лабораторних занять
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії

зі спеціальності 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою менеджменту та бізнесу, протокол №12 від 08.04.2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Метою проведення лабораторних занять з навчальної дисципліни «Стратегії менеджменту» є вироблення навичок проведення аналізу стратегій менеджменту, розширення можливостей використання теоретичних знань для рішення практичних задач.

У ході лабораторних занять здобувач набуває професійних компетентностей та практичних навичок роботи з відповідними програмними продуктами.

Відповідно до програми навчальної дисципліни «Стратегії менеджменту» на лабораторні заняття відводиться 10 год. навчального часу.

Лабораторні заняття з навчальної дисципліни «Стратегії менеджменту» проводяться у спеціально оснащених обчислювальних центрах Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Основними завданнями лабораторних занять є: поглиблення та уточнення знань, здобутих на лекціях і в процесі самостійної роботи; формування інтелектуальних умінь і навичок планування, аналізу та узагальнень; опанування програмного забезпечення; нагромадження первинного досвіду проведення стратегічного аналізу, вироблення навичок ефективної презентації стратегічних рішень та доведення їх до працівників усіх рівнів організації, тощо.

За результатами виконання завдання на лабораторному занятті здобувачі формують теку з електронними результатами виконання та захищають їх перед викладачем.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Завдання для лабораторних занять, які передбачені навчальним планом і програмою навчальної дисципліни для засвоєння теоретичних знань і практичних навичок, наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Перелік тем та завдань для лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Компетентності, які забезпечуються	Програмні питання і завдання для лабораторних занять	Кількість годин	Форма контролю	Необхідне ПЗ*	Література
Змістовий модуль I. Методологічні основи стратегічного менеджменту							
1.	Тема 3. Стратегічне планування в системі стратегічного управління підприємством	Здатність виявляти фактори, які впливають на вибір стратегічних цілей	1. Етапи розробки та реалізації стратегії. 2. Принципи та правила формування місії. Завдання:	2	Захист індивідуального завдання	MS Excel	Основна: [5, 6, 7]. Додаткова: [1, 2, 4, 5]

№ з/п	Назва теми	Компетентності, які забезпечуються	Програмні питання і завдання для лабораторних занять	Кількість годин	Форма контролю	Необхідні ПЗ*	Література
			провести оцінку внутрішнього і зовнішнього середовища організації з метою вибору стратегії				
2.	Тема 4. Стратегічний аналіз діяльності підприємства та вибір стратегічних позицій	Здатність проводити оцінку конкурентоздатності виробів	1. Аналіз зовнішнього середовища організації. 2. Аналіз внутрішнього середовища організації Завдання: провести аналіз конкурентоздатності виробів	2	Захист індивідуального завдання	MS Excel	Основна: [5, 6, 7]. Додаткова: [1, 2, 4, 5]
Разом за змістовим модулем I						4	
Змістовий модуль II. Вироблення стратегії та її реалізація							
	Тема 5. Вибір стратегії та складання стратегічного плану	Здатність формувати продуктову стратегію компанії	1. Стратегічний «портфель» підприємства. 2. Методи матричного аналізу і планування Завдання: провести аналіз продуктово-товарної стратегії	2	Захист індивідуального завдання	MS Excel	Основна: [4-7]. Додаткова: [1, 2, 4, 5]
	Тема 7. Розробка функціональних стратегій	Здатність розробляти, оцінювати і обирати стратегічні альтернати	1. Класифікація стратегій Завдання: провести аналіз функціонального підрозділу	2	Захист індивідуального завдання	MS Excel	Основна: [4-7]. Додаткова: [1, 2, 4, 5]
	Тема 9. Організація	Здатність презентувати і	1. Доведення стратегії.	2	Презентаці	MS PowerP	Основна:

№ з/п	Назва теми	Компетентності, які забезпечуються	Програмні питання і завдання для лабораторних занять	Кількість годин	Форма контролю	Необхідне ПЗ*	Література
	стратегічного управління на підприємстві	впроваджувати практики з ефективної організації стратегічного управління	2. Методи подолання опору змінам. Завдання: проаналізувати заходи подолання опору змінам при реалізації стратегії		я результатів	oint	[4-7]. Додаткова: [1-5]
Разом за змістовим модулем II				6			
Разом за навчальною дисципліною				10			

*ПЗ – програмне забезпечення

3. ТИПОВИЙ ПРИКЛАД ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторне заняття № 4:

Розробка і аналіз стратегічних альтернатив

Завдання: визначити стратегію розвитку, що забезпечить необхідний розмір прибутку підприємства з можливих стратегічних альтернатив.

Фірма спеціалізується на виробництві канцелярських товарів. У минулому році при обсязі реалізації 59 тис. грн. (включаючи ПДВ) фірма зазнала збитків у розмірі 1800 грн., при цьому частка змінних витрат в обсягу реалізації продукції без ПДВ складають 70%. Аналогічні підприємства, які працюють в аналогічних умовах мають прибуток у розмірі в середньому 5% від реалізації продукції (без ПДВ). Визначити, на скільки відсотків фірма має збільшити обсяг реалізації, зменшити витрати, а також одночасно збільшити обсяг реалізації і скоротити витрати для одержання прибутку на рівні середнього у галузі.

Мета заняття: дослідити вплив на прибуток зміни показників діяльності підприємства, проаналізувати можливості реалізації кожної з альтернатив для досягнення необхідного рівня прибутку.

Основні теоретичні відомості: зв'язок змін у обсягу реалізації, витратах і прибутку, сутність валової маржі.

Хід роботи.

1. На основі вихідних даних про обсяг реалізації продукції, частці змінних витрат в обсягу реалізації та розміру збитків провести розрахунок показників, необхідних для обґрунтування вибору альтернатив.

2. Провести розрахунок для кожної з можливих альтернатив з метою досягнення прибутку на рівні середнього у галузі, який становить 5% фактичного виторгу від реалізації продукції без ПДВ:

збільшення обсягу реалізації, зменшення витрат, одночасного збільшення обсягу реалізації і скорочення витрат.

3. Обґрунтувати вибір найбільш доцільної альтернативи.

4. Провести дослідження залежності змін у збільшенні обсягів реалізації та скороченні витрат. Під час виконання лабораторної роботи виникає необхідність здійснення однотипних розрахунків та подання їхніх результатів у певній формі, для виконання чого достатньо скористатися можливостями табличного процесора MS Excel. Для цього необхідно використати для розрахунку впливу на прибуток зміни показників діяльності підприємства, а саме збільшення обсягу реалізації та скорочення витрат.

5. Зробити висновки щодо можливості реалізації кожного з можливих варіантів.

Очікуваний результат виконання завдання:

Студент здійснює необхідні розрахунки з використанням табличного процесора Microsoft Excel та подає заповнений електронний шаблон.

Після проведення необхідних розрахунків студент оформлює звіт відповідно до встановлених вимог. У висновках має бути обґрунтований найдоцільніший варіант подолання збитків і досягнення бажаного рівня прибутку.

4. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Виконання кожного завдання для лабораторних занять оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань до лабораторних занять у межах тем

змістових модулів наведено в табл. 4.2.

Таблиця 4.2

Розподіл балів за завданнями та змістовними модулями

Завдання для лабораторних занять	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Сума балів
	ЗЛЗ1	ЗЛЗ2	ЗЛЗ3	ЗЛЗ4	ЗЛЗ5	
Максимальна кількість балів	2	2	2	2	2	10

ЗЛЗ – лабораторне завдання.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

5.1. Основна

1. Дойль, П. Менеджмент: стратегия и тактика [Текст]. – СПб. : Питер, 1999. – 559 с.
2. Минцберг Г. Школы стратегий / Г. Минцберг. – СПб. : Питер, 2000. – 331 с.
3. Отенко И. П. Стратегическое управление потенциалом предприятия / И.П. Отенко. – Х. : ХНЭУ, 2006. – 254 с.
4. Пономаренко В. С. Стратегічне управління розвитком підприємства: навч. посіб. / В.С. Пономаренко, О.І. Пушкар, О.М. Трідід.– Х. : ХДЕУ, 2002. – 639 с.
5. Тищенко О.М. Стратегічне управління: підручник / О.М. Тищенко, Т.М. Хміль, С.К. Василик, О.В. Ревенко. – Х. : ІНЖЕК, 2009. – 278 с.
6. Хміль Т.М. Стратегический менеджмент: Учебное пособие / Т.М. Хміль, С.К. Василик, Л.О. Шишмарева. – Х.: ИД «ИНЖЕК», 2004. – 136 с.
7. Шершньова З.С. Стратегічне управління: Навч. посіб. / З.С. Шершньова, С.В. Оборська С.В. – К.: КНЕУ, 1999. – 384 с.

5.2. Додаткова

1. Ансофф И. Стратегическое управление: Пер. с англ. – М.: Экономика, 1989. – 518 с.
2. Пономаренко В. С. Стратегічне управління підприємством: монографія / В.С. Пономаренко. – Х. : Основа, 1999. – 619 с.
3. Пономаренко В.С. Стратегічне управління організаційними перетвореннями на промислових підприємствах / В.С. Пономаренко, А.М.

Золотарьов, І.М. Волик, С.Л. Кушнар. – Х. : ХНЕУ, 2005. – 451 с.

4. Портер М. Курс МВА по стратегическому менеджменту [Текст] = The Portable MBA in strategy second edition / М. Портер, Дж. Самплер, С.К. Прахалад, М. Бир. – М : Альпина Бизнес Букс, 2004. – 596 с.

5. Томпсон А.А., Стрикленд А.Дж. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации для анализа [Текст] = Strategic Management. Concepts and Cases : [учеб. пособие] / А.А. Томпсон, А.Дж. Стрикленд. – М. : Вильямс, 2008. – 924 с.

6. Jones, G. R. Contemporary Management / G.R. Jones, J.M. George. – Boston : McGraw-Hill, 2003. – 732 p.

5.3. Ресурси Інтернет

1. Журнал «Компаньон. Стратегии» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//www.strategy.com.ua](http://www.strategy.com.ua).

2. Інтернет портал для управлінців. Методологія та практика менеджменту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//www.management.com.ua](http://www.management.com.ua).